

ОСВІТЛЕННЯ БУДІВЕЛЬ В ІСТОРИЧНІЙ ЗАБУДОВІ МІСТА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проведено моніторинг елементів освітлення окремих будівель в історичній забудові м. Вінниці і виявленні прийоми композиційного формування візуально-просторових образів міста засобами світлових інсталяцій задля влаштування комфортного, гармонійного світлового середовища.

Ключові слова: освітлення, міське середовище, динамічне освітлення, контурне освітлення.

Abstract

the monitoring of the elements of lighting of individual buildings in the historic buildings of Vinnytsia was carried out and methods of composite formation of visually-spatial images of the city were revealed by means of light installations in order to provide a comfortable, harmonious light environment.

Keywords: lighting, urban environment, dynamic lighting, contour lighting.

Вступ

Правильне освітлення міського середовища, особливо історичного, вимагає співпраці різних фахівців, але насамперед творчого підходу до вирішення проблеми, оскільки світло в архітектурі – це творча проблема [1].

У багатьох європейських країнах коло суб'єктів, які працюють зі світлом в архітектурному середовищі, істотно розширилось. Архітектори, дизайнери, інженери-світлотехніки, колористи об'єднуються навколо ідеї творення нової естетики – світлового образу міста, який складається з систем освітлення окремих його частин: площ, проспектів, архітектурних комплексів, окремих будівель і споруд. Треба визнати, що, як це часто було раніше, архітектори виявилися не на належній висоті. Ініціативу в освітленні перехопили фахівці фірм, які займаються інженерними аспектами ілюмінації об'єктів архітектурно-предметного середовища [2, 3].

Метою роботи є виявити історичні передумови, характеристики, засоби та прийоми застосування світлових інсталяцій у композиційному формуванні образу громадських будівель в історичній забудові міста, порівняти освітлення будівель розташованих по вул. Соборній.

Результати дослідження

В Україні застосування світлових інсталяцій сьогодні є досить обмеженим явищем, де велика частка припадає на освітлення архітектурних об'єктів, яке часто виконується неякісно і може спотворювати зовнішній вигляд і унікальність пам'яток архітектури, що у свою чергу негативно впливає на цілісність і якість, автентичність. З розширенням пропозиції різних видів світлових технологій виникає необхідність дослідження можливостей їх використання задля підвищення якості міського простору.

У сучасній практиці ілюмінації для освітлення кольоровим світлом використовують світлові діоди, точкові світильники чи прожектори із використанням світлофільтрів. Добитись однакової яскравості освітлення такими джерелами штучного світла на всій площині фасаду практично неможливо, тому будівля освітлюється фрагментарно. Поліхромія, створена потоками кольорового світла, підсилює значимість одних властивостей форми та послаблює значимість інших.

Архітектурне освітлення пам'яток архітектури, історичних громадських будівель і споруд, храмів є надзвичайно різнобічним та індивідуальним завданням. Створювати потрібно за проектними рішеннями, які ґрунтуються на концепції освітлення та перевірених практикою принципах і методах штучного освітлення.

Як форма освітлення Кафедрального Собору на рис. 1, використано кольорове динамічне освітлення, яке змінюється з проміжками часу на різні кольори за допомогою прожекторів з набором кольорових фільтрів.

Рис. 1 Зміна динамічного освітлення Кафедрального Собору

Як форма освітлення будівлі Скайпарку на рис. 2 використано контурне освітлення, за допомогою точкових світлодіодів та прожекторів.

Рис. 2 Контурне освітлення будівлі Скайпарку

Висновки

Виявлено базові положення розвитку і формування світлового образу міського простору на різних історичних етапах, особливості виникнення світлових інсталяцій та напрямки їх сучасного застосування у міському просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Щепетков Н.И. Светловой дизайн города: учеб. пособие. – М.: Архитектура-С, 2006.
2. Войцех Жаган. Люмінація об'єктів / пер. з пол. – Львів: ЕКОінформ, 2006.
3. Яців М.Б. Концептуальні засади світлового дизайну історичних будівель і пам'яток архітектури // Вісник Нац. ун-ту “Львівська політехніка”. – 2010. – № 674: Архітектура. – С.225

Ісаєнко Олександр — студент групи БМ-17м, факультет будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Очеретний Володимир Петрович — канд. техн. наук, доцент кафедри будівництва, міського господарства, архітектури, Вінницький національний технічний університет

Ковальський Віктор Павлович — канд. техн. наук, доцент кафедри будівництва, міського господарства, архітектури, Вінницький національний технічний університет, e-mail: kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com

Isaenko Alexander — Department of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Ocheretnyi Volodymyr P. — Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Kovalskiy Victor P. — Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com